

ŽIVOT V ZÁHRADNOM

Občasník vydávaný obcou Záhradné

Sviatky jari s najmenšími

Milí spoluobčania,
s príchodom jari sa opäť blížia sviatky Veľkej noci – jedny z najkrajších sviatkov v roku. Prinášajú so sebou posolstvo nádeje, nového života, radosti a pokoja. Po zimných mesiacoch sa prebúda príroda, dni sú dlhšie a slnečnejšie a všade okolo nás cítiť príchod jari. Túto príjemnú atmosféru vnímame aj v našej materskej škole, kde sa deti s veľkým nadšením zapájajú do rôznych jarných a veľkonočných aktivít.

V materskej škole sa snažíme deťom priblížiť krásu a význam veľkonočných tradícií primerane ich veku. Deti spoznávajú zvyky, ktoré sú súčasťou našej kultúry, zobia kraslice, vyrábajú jarné dekorácie, učia sa básničky, piesne a prostredníctvom hier a tvorivých činností objavujú čaro tohto sviatočného obdobia. Najkrajšou odmenou pre nás je ich úprimná radosť, zvedavosť a nadšenie z každého nového zážitku.

Materská škola je miestom, kde deti získavajú nielen nové vedomosti a zručnosti, ale aj prvé priateľstvá, skúsenosti a spomienky. Naším cieľom je vytvárať pre ne prostredie plné bezpečia, porozumenia, láskavosti a radosti, aby sa každé dieťa cítilo prijaté a mohlo sa prirodzene rozvíjať.

Jarná výzdoba v materskej škole

Veľká noc je zároveň krásnou príležitosťou spomaliť, venovať viac času rodine a prežiť spoločné chvíle v pokoji a radosti. Verím, že aj vo vašich domovoch bude toto obdobie naplnené príjemnou atmosférou, úsmevmi detí a chvíľami, ktoré vás navzájom ešte viac spoja.

Na záver by som sa vám chcela úprimne poďakovať za dôveru, spoluprácu a podporu, ktorú našej materskej škole prejavujete. Veľmi si vážime, že môžeme byť súčasťou každodenného života vašich detí a spoločne prispievať k ich šťastnému detstvu.

Prajem vám i vašim rodinám pokojné, radostné a požehnané veľkonočné sviatky, plné pohody, zdravia a krásnych spoločných chvíľ.

S úctou Dana Marcinová
riaditeľka materskej školy

Deti materskej školy pred novou ekotriedou na školskom dvore

UDIALO SA NEDÁVNO KEĎ JE ZIMA VESELÁ

LUCIJNÝ STOLČEK

Dňa 13. decembra 2025 sa v obecnej knižnici uskutočnilo **náučno-zábavné podujatie** s názvom Lucijný stolček, venované **ľudovým zvykom a tradíciám našich predkov**. Podujatie viedla pani Onofrejová, ktorá pútavým a zábavným spôsobom priblížila návštevníkom obdobie zimných zvykov od svätého Martina až po svätú Luciu.

Počas rozprávania sa do programu aktívne zapájali aj deti, ktoré mali možnosť spoznať staré tradície nielen prostredníctvom príbehov, ale aj hrou a interaktívnou formou. V príjemnej atmosfére knižnice sa tak spojilo poznávanie s dobrou náladou.

Zaujímavým spestrením večera bola aj návšteva samotnej Lucie. **V tajomnom prítmí knižnice sa objavila postava Lucie**, ktorá podľa ľudových zvykov povymetala všetky kúty knižnice, aby z nej odohnala všetko zlé.

Podujatie prinieslo návštevníkom nielen nové poznatky o ľudových tradíciách, ale aj príjemne strávený čas v predvianočnom období.

Viac fotografií z akcie nájdete na: <https://eu.zonerama.com/LudmilaMacejova/Photo/14444830> (heslo: Bosorka25)

Pani Onofrejová ukazuje zvyky

SÁNKOVAČKA

Deti ZŠ na školskej sánkovačke

Posledný deň zimných prázdnin, 7. januára 2026, nám počasie doprialo dostatok snehu aj v našom katastri. Po dohode s PD Sekčov a za pomoci traktorbágra sa podarilo pripraviť sánkarsku dráhu na kopci od cintorína pozdĺž Záhradnej ulice.

Priaznivé zimné počasie tak vytvorilo ideálne podmienky na zimné radovánky. Hneď po návrate detí do školy si žiaci základnej školy užili spoločnú školskú sánkovačku práve na tomto kopci.

OBECNÝ PLES

Dňa 14. februára 2026 sme v našej obci symbolicky **uzatvorili plesovú sezónu**, dá sa povedať, že už tradičným obecným plesom. Do tanca hrala skupina NOVHAL, ktorá sa postarala o výbornú zábavu počas celého večera. K príjemnej atmosfére prispelo aj chutné jedlo podávané formou švédskych stolov a malé **valentínske prekvapenie** pre každý pár. Úroveň podujatia zvýšil aj **nový príbor**, ktorý nahradil už dosluhujúce staršie vybavenie. Veľká vďaka patrí sponzorom, ktorí venovali ceny do tomboly. Vďaka ich podpore bola tombola bohatá na krásne a hodnotné dary, čo účastníci plesu ocenili aj veľkým záujmom o tombolové lístky.

Časť výťažku z tomboly bola použitá na ďalšie zveladenie spoločných priestorov. Vstupná chodba kultúrneho domu prešla menšou úpravou – renovovala sa stena a pribudli aj nové veľkoformátové zrkadlá.

Ďakujeme všetkým organizátorom, sponzorom aj účastníkom, ktorí svojou prítomnosťou prispeli k príjemnej atmosfére tohto spoločenského podujatia.

UDIALO SA NEDÁVNO

KLZISKO PRI POŽIARNEJ ZBROJNICI

Tohtoročná zima nás prekvapila dlhotrvajúcimi mrazmi, a tak začiatkom januára skupina dobrovoľníkov využila príležitosť a rozhodla sa pokúsiť vytvoriť ľadovú plochu pri požiarnej zbrojnici. Keďže klzisko vznikalo na prírodnom teréne a nie na ihrisku s mantineli – z dôvodu nedostatočného zdroja vody a rizika poškodenia hracej plochy – bolo potrebné najskôr počkať na sneh, ktorý vytvoril prirodzené mantinely.

Následne sa začalo s prípravou ľadovej plochy. Skúšalo sa viacero spôsobov zalievania pomocou čerpadla z potoka. Postupne sa však ukázali aj rôzne prekážky – nerovný terén či staršie výkopy, ktoré spôsobovali presakovanie vody.

Aj napriek týmto komplikáciám sa dobrovoľníci nevzdali. Hodiny práce, často po večeroch a v silných mrazoch, napokon priniesli výsledok a klzisko sa podarilo vybudovať. Na strechu požiarnej zbrojnice bolo dokonca doplnené aj provízorne osvetlenie, vďaka ktorému sa dalo korčuľovať aj po zotmení. Postupne sa podarilo doladiť aj techniku pravidelnej údržby ľadu, ktorá pomohla udržať klzisko v prevádzke až do začiatku februára.

Veľké poďakovanie patrí všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa nevzdali a svojou prácou na niekoľko zimných týždňov vytvorili v našej obci ďalšie športovisko.

Deti na klzisku za požiarňou zbrojnicou

STOLNOTENISOVÉ TURNAJE

Počas zimnej sezóny sa nám už druhý rok po sebe podarilo zorganizovať dva amatérske stolnotenisové turnaje. Podujatia sa stretli s veľkým záujmom a zúčastnilo sa ich viac ako 40 športovcov z radov mládeže, dospelých aj seniorov.

Turnaje sa niesli v priateľskej športovej atmosfére a boli príjemnou príležitosťou na stretnutie milovníkov stolného tenisu.

Na decembrovom turnaji, ktorý sa konal 30. decembra 2025 zvíťazili: vdp. Ján Petrovčík, Jaroslav Maťašovský, Vladimír Krajňák

10. januára 2026 sme si turnaj zopakovali a opäť nechýbala dobrá nálada ani športové nasadenie. Víťazmi januárového turnaja boli: Vladimír Krajňák, Martin Chabada, Rastislav Oravec.

V kategórii detí sa v oboch turnajoch dostali na prvé priečky títo športovo nadaní chlapci: Juraj Rinda, Matej Tomáš, Dávid Damankoš.

Víťazi jednotlivých kategórií si okrem dobrého pocitu zo športového výkonu odniesli aj menší prezent.

Víťazi turnaja so starostkou a poslancami - sprava: Vladimír Krajňák, Ján Petrovčík, Jaroslav Maťašovský

Víťazi turnaja so starostkou - sprava: Martin Chabada, Vladimír Krajňák, Rastislav Oravec

Víťazi kategórie žiaci - sprava: Dávid Damankoš, Juraj Rinda, Matej Tomáš

UDIALO SA NEDÁVNO

OBEČNÉ TURISTICKÉ VYCHÁDZKY

Dňa 17. januára 2026 sa uskutočnila prvá spoločne organizovaná **obecná vychádzka**, ktorej cieľom bola lokalita **Lysá Stráž**. Počasie nám prišlo ako z rozprávky – slnečno a mierne nad nulou, čo vytvorilo ideálne podmienky na zimnú turistiku.

Spoločný štart bol o 9:30 pri bytových domoch. Hoci sa vychádzky zúčastnilo zatiaľ menšie množstvo účastníkov – spolu 12 turistov – nechýbala dobrá nálada ani chuť zdolať kopec.

Po výstupe si účastníci mohli vychutnať **krásne výhľady na okolitú krajinu a príjemnú atmosféru spoločného stretnutia v prírode**.

V sobotu 14.03.2026 sme sa opäť vybrali na spoločnú turistiku, tentokrát **smier Chata Čergov**.

Výstup začínal o 9:00 z Hradiska. Tentokrát sme sa už na chate stretli v počte 23 ľudí. Kým v Záhradnom bolo už cítiť teplé jarné počasie, Čergov prekvapil ešte aj snehovými jazykmi. Bola to opäť vydarená spoločná turistika, pri ktorej **spoznávame krásy nášho okolia**.

Veríme, že táto nová aktivita si postupne nájde svojich priaznivcov a obecné vychádzky sa stanú príjemnou tradíciou pre všetkých milovníkov pohybu a prírody.

Účastníci prechádzok na Lysú Stráž a Chatu Čergov

PODVEČER PRI SPOLOČENSKÝCH HRÁCH

V utorok 3. marca 2026 sa v miestnosti s pracovným názvom „33“ na obecnom úrade uskutočnil prvý **„podvečer pri spoločenských hrách“**. Deti aj rodičia si prišli zahrať spoločenské hry, porozprávať sa a stráviť spolu príjemný čas bez obrazoviek. Podujatie je súčasťou iniciatívy **„Vypni obrazovku, zapni seba“**, ktorej cieľom je motivovať ľudí k obmedzeniu času pri mobiloch a počítačoch a podporiť komunitné stretnutia.

Príjemná atmosféra ukázala, že o podobné aktivity je v obci záujem a preto už plánujeme ďalšie stretnutia, kde sa budeme venovať aj stretnutiu **dospelých pri hrách ako mariáš, šach, žolík**.

Hráči spoločenských hier v miestnosti „33“

ROZHOVOR S RODÁKOM prof. RNDr. STANISLAVOM TOKÁROM, DrSc.

Pohľad do sveta špičkovej vedy s naším rodákom prof. Stanom Tokárom

Prinášame vám výnimočný rozhovor s popredným svetovým fyzikom a naším hrdým rodákom, prof. RNDr. Stanislavom Tokárom, DrSc.. Tento vzácny človek, ktorý stál pri kľúčových objavoch modernej vedy, nás nechal nahliadnúť do svojho profesijného i súkromného života.

Čo sa v rozhovore dozviete?

- **Korene a detstvo v Záhradnom:** Stano spomína na svoje prvé otázky o hviezdach, na školské časy v našej málotriedke pod vedením pani učiteľky Dulinovej aj na dospievanie so sestrami.
- **Cesta k vedeckým vrcholom:** Dozviete sa, ako ho ovplyvnil učiteľ fyziky v Prešove a čo ho priviedlo k štúdiu jadrovej fyziky, ktoré neskôr zúročil v prestížnych centrách ako Dubna, Fermilab v USA či CERN vo Švajčiarsku.
- **Historické úspechy:** Pán profesor približuje svoju účasť na objave top kvarku a vysvetľuje, za čo získal prestížne ocenenie Vedec roka SR 2013.
- **Veda, viera a harmónia:** V hlbokom zamyslení sa dotýka vzťahu medzi fyzikou a existenciou Boha, pôvodu vesmíru a dôležitosti vnútornej harmónie v živote človeka.
- **Odkaz mladým:** Na záver rozhovoru adresuje dnešnej generácii cenné rady o hodnote práce, slobodnej vôli a hľadaní správnych životných odpovedí.

Vzhľadom na veľký rozsah a hĺbku tohto inšpiratívneho rozhovoru prinášame v tlačenej verzii Občasnika len jeho vybrané časti. **Celý, neskrátený rozhovor, plný zaujímavých detailov z prostredia svetovej vedy, si môžete prečítať na webovej stránke našej obce alebo v tlačenej verzii vo vestibule obecného úradu.**

Do školy si začal chodiť v rodnej obci, do málotriedky s ročníkmi 1. až 5. Čo Ti z tohto obdobia najviac utkvelo v pamäti?

Nástup do školy v Záhradnom - to bol pre mňa prelom. Cítil som to ako príval vážnosti a dôležitosti. - zdalo sa mi, že už som niekto, a nie malé dieťa. Pokiaľ sa jedná o ZŠ v Záhradnom, tak áno bola tam málotriedka. Keď som bol v druhom ročníku, učili sme sa spolu so štvrtákmi a piatakmi. Rýchlo som si urobil úlohy a potom počúval a niekedy sa aj hlásil... Pochválim sa, patrilo mi medzi najlepších žiakov - spolu s Toncom (dnes už nebol Tono Krajňák). Ďalej nemôžem nespomenúť pani učiteľku Dulinovú. Bola to múdra žena, sčítaná a vedela veľmi dobre vysvetľovať. Vďaka nej a zrejme aj málotriedke, ktorá nám umožňovala rýchlejší rast, sme po príchode do Fintíc (ZDŠ, roč. 6.-9.) boli v priemere lepší ako Fintičania (nechcem ale „Bombuľarom“ kriviť). Fintické obdobie som prežil vcelku dobre. Spolu s Toncom sme v ročníku boli najlepší a podarilo sa mi dokonca vyhrať okresné kolo chemickej olympiády, ale na krajské kolo ma nepozvali. Možno aj viem prečo, ale nebudem o tom hovoriť...

prof. RNDr. Stanislav Tokár, DrSc.

Aké sú Tvoje návraty do Záhradného?

„Kde sa človek zľahne, tam ho aj tiahne“. Táto stará múdrosť rozhodne pre mňa platí. Veľmi rád sa vraciam do rodnej dediny, Je to stále môj domov aj keď trvalé bydlisko mám už inde. Stále tam poznám mnoho ľudí a mám tam priateľov. Je to pre mňa tá najlepšia relaxácia.

A na záver: čo by odkázal chlapec, ktorý si z malej východoslovenskej dediny prerazil cestu až na výslnie vedy sveta, je uznávaným a citovaným svetovým odborníkom v oblasti časticovej fyziky vedeným v svetových vedeckých databázach dnešným mladým (nielen Záhradňanom)?

Mladí ľudia si napokon aj tak pôjdu vlastnou cestou. A v čase, ktorý sa mení tak rýchlo, potrebujú vôbec rady staršieho človeka? Nech je to akokoľvek, ako prvé by som im poradil toto: človek dostal do vienka slobodnú vôľu – atribút tvorcu. Nezáleží pritom na tom, či je vedec, právnik, elektrikár alebo vykonáva inú profesiu. Podstatné je, aby všetko, čo robí, robil čo najkvalitnejšie. Tvorca totiž pociťuje radosť, keď sa jeho dielo podarí, a práve táto radosť prináša vnútornú harmóniu. Filozofia „robím len tak kvalitne, ako som platený“ je nesprávna – nevedie nás k skutočnému cieľu.

Po druhé, žijeme v dobe, ktorej hodnotový systém je hlboko v materiálnej oblasti – sme ovládaní peniazmi a čím ich viac máme, tým viac im slúžime. Mne sa vidí, že správna cesta životom nie je vydláždená veľkým materiálnym bohatstvom, drahými autami, atď., ale spočíva v trpezlivom hľadaní správnych odpovedí na otázky, ktoré nám kladie každodenný život. Práve vtedy, keď nás nikto nevidí a my máme možnosť „prihriať si našu polievocku na cudzom ohníčku“ a neurobíme to, práve vtedy získavame najviac bodov!

Po tretie, naša doba je plná rozporov, negatívnych javov a nespravodlivosti. Nie je nič zlé na tom, že v nás občas vzplanie hnev – spravodlivý hnev je prirodzenou reakciou na to, čo vnímame ako nespravodlivé. Dôležité však je, aby hnev neprerástol do nenávisti. Nenávisť je totiž základným zdrojom disharmónie, ktorá zasahuje nielen naše vnútro, ale aj naše okolie. Ak sa vlny tejto disharmónie, prameniace z ľudskej nenávisti, zosilnia a rozšíria, môžu viesť k chaosu, nepokoju a napokon aj k vojne.

PRIBUDLO NÁM NOVÉ ...

HROB NENARODENÝM DEŤOM

Dňa 16. 12. 2025 v našej obci na miestnom cintoríne pribudlo ďalšie hrobové miesto. Nie je to len obyčajný hrob, ale **pietne hrobové miesto**, ktoré pomôže rodičom, ktorí náhle prišli o svoje očakávané dieťa, dôstojne sa s ním rozlúčiť, vyrovnáť sa s týmto úmrtím a uložiť pozostatky svojho nenarodeného dieťaťa. Pochovať dieťaťko, ktoré zomrelo pred narodením, je tiež skutkom telesného milosrdenstva – mŕtvych pochovávať. **Spoločný hrob pre nenarodené deti** sa nachádza v novej časti cintorína pri kríži. V nasledujúci deň tam bolo pochované aj prvé nenarodené dieťa z našej obce.

Tento zámer vytvorenia hrobu pre deti, ktoré zomreli pred narodením, vznikol na podnet nášho duchovného otca vdp. Stanislava Ferčáka a samosprávy obce. **Financovanie prvej časti stavby** - výkop a vytvorenie panelovej hrobky bolo po dohode so správcom farnosti realizované cez farnosť Záhradné. Druhá časť projektu - osadenie rámu, krycej dosky a náhrobného kameňa bude financovaná samosprávou obce Záhradné.

Vďaka tomuto hrobu môžu byť počaté nenarodené deti pochované a nekončia ako biologický odpad. Tým, že ich pochováme, prejavujeme ich maličkému telu úctu a dôstojnosť. Dúfame, že toto hrobové miesto pre nenarodené deti pomôže rodičom zmierniť bolestnú situáciu, kam svoje nenarodené dieťa pochovať, čo býva niekedy tým najväčším problémom.

Na Slovensku existuje už niekoľko desiatok spoločných hrobov a pamätníkov pre nenarodené deti. Prvé spoločné hrobové miesto pre nenarodené deti vzniklo v r. 2012 v obci Nevoľné pri Kremnici. Nachádza sa vedľa hrobu biskupa Mons. Rudolfa Baláža, zanieteneho ochrancu nenarodených detí.

Podľa zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve majú rodičia právo požiadať o vydanie pozostatkov nenarodeného dieťaťa a pochovať ho bez ohľadu na dĺžku tehotenstva.

OBEC ZLEPŠUJE BEZPEČNOSŤ NA MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÁCH

Správu miestnych komunikácií v obci zabezpečuje samospráva (okrem ciest III. triedy) a s rastúcou hustotou zástavby narastajú aj nároky na bezpečnosť. Úzke cesty a chýbajúce chodníky spôsobujú, že niektoré úseky sú rizikové – hrozí tu stret chodcov s vozidlami aj áut navzájom.

Obec preto postupne realizuje opatrenia na zlepšenie rozhľadu a **rozšírenie vozoviek v kritických miestach**. V minulosti došlo k úprave križovatky Cintorínska – Hlavná, kde sa posúval plot, a tiež križovatky Záhradná – Cintorínska, kde sa spevnením rozšírila časť vozovky v stúpaní.

V najbližšom období pribudnú ďalšie dve úpravy. Po zameraní obecného pozemku **sa bude presúvať oplotenie** na rohu Záhradnej ulice, čo zlepší rozhľad v neprehľadnej zákrute. Zároveň obec ako cestný orgán navrhla aj **zväčšenie zorného uhla** pri budovaní nového oplotenia na križovatke pri vstupe do futbalového areálu.

Aj keď tieto opatrenia môžu pre dotknutých vlastníkov predstavovať určité obmedzenia, ich cieľom je zvýšiť **bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej premávky**. Obec tak pristupuje k správe komunikácií zodpovedne a s dôrazom na ochranu zdravia a života.

VÝRUB STROMOV NA LESNEJ ULICI A ICH NÁSLEDNÉ ŠTIEPKOVANIE

Koncom februára, ešte počas vegetačného pokoja, sa podarilo na Lesnej ulici zrealizovať **orez a výrub poškodených stromov**. Do prác sa zapojila technika aj **ochotní dobrovoľníci** Dušan a Martin, vďaka ktorým prebehli úpravy rýchlo a efektívne.

Bezprostredne po výrube sa **konáre štiepkovali** a zelené plochy v správe obce sa postupne vyčistili aj s pomocou traktora. Celé územie je tak pripravené na ďalšiu údržbu počas sezóny, najmä pravidelné kosenie.

Popri samotných prácach sa podarilo dosiahnuť aj ďalšie zlepšenie – telekomunikačná spoločnosť na podnet obce osadila v kritickom mieste **nový stĺp** pre vzdušné vedenie. Prijemným oživením priestoru je aj **nová lavička**, ktorá vznikla zo starého pňa vďaka iniciatíve pána Františka a dodala lokalite **nový charakter**.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí sa dlhodobo starajú o obecné pozemky a svojou aktivitou prispievajú ku krajšiemu prostrediu. Najmä v čase, keď obci chýbajú finančné aj personálne kapacity na komplexnú údržbu, je takáto pomoc mimoriadne cenná.

Vyrezaná lavička z pozostatku vyrúbaného stromu na Lesnej ul.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Široké spektrum tém odpadového hospodárstva v obci je potrebné čo najviac priblížiť všetkým obyvateľom a preto sa spolu pozrieme na ďalšie zaujímavé témy.

ZAČÍNA VÝSTAVBA ZBERNÉHO DVORA

Dňa 18. marca 2026 obec **odovzdala stavenisko** firme Slovdoch, s.r.o., zhotoviteľovi stavby zberného dvora. Od tohto momentu plynie lehota **180 dní**, počas ktorej má byť dielo dokončené a odovzdané do užívania. Zberný dvor bude pozostávať z **prístrešku pre techniku, spevnenej plochy, oplotenia a vnútroareálového NN rozvodu**. Celková výmera areálu bude približne 600 m².

Celkové náklady na projektovú dokumentáciu, realizáciu stavby a stavebný dozor predstavujú 165 871,95 €.

Významná časť vo výške 149 048,48 € je financovaná z Programu Slovensko prostredníctvom Ministerstva životného prostredia SR.

Realizáciou projektu obec získa potrebnú infraštruktúru pre efektívnejšie nakladanie s odpadmi a zlepšiť tak služby pre svojich obyvateľov.

VYZBIERANÝ ODPAD POPRI CESTE

Po nedávnej prechádzke v katastri obce sme zistili nepríjemný stav **na trase od studničky "Modoroš" po značku Záhradné**. Popri ceste, v kroch aj v príľahlej dobre sa nachádzalo množstvo odpadkov. S príchodom teplejšieho počasia sa do ich zberu pustil pán Janko, ktorý vypomáha na obecnom úrade. **Výsledok však bol alarmujúci** – z tejto krátkej trasy sa vyzbieralo viac ako **6 veľkých vriec odpadu**. Najčastejšie išlo o sklenené a plastové fľaše, pravdepodobne ešte z minuloročných zemiakových brigád, no medzi odpadom sa našli aj časti automobilu.

Je smutné, že odpad, ktorý vieme bez problémov odviezť do kontajnerov, končí v prírode. Takéto správanie škodí nielen životnému prostrediu, ale aj celkovému vzhľadu našej obce.

Veríme, že podobné situácie budú skôr výnimkou a že si všetci uvedomíme svoju zodpovednosť za prostredie, v ktorom žijeme.

MOŽNOSŤ ZAKÚPIŤ SI VRECE NA KOMUNÁLNY ODPAD

Pripomíname obyvateľom obce, že na obecnom úrade si majú možnosť zakúpiť vrecia na komunálny odpad s označením KOSIT. Cena 120 l vrecia je 3 €. Tieto vrecia majú slúžiť **pri prechodnom zvýšení komunálneho odpadu** na jeho zber. Sú to jediné vrecia, ktoré spoločnosť KOSIT bude vyvážať.

ZMENA V ZBERE ŠATSTVA V OBCI

V najbližšom období budú z priestoru pri plote pred obecným úradom **odstránené kontajnery na šatstvo**. Dôvodom je výrazné zvýšenie nákladov na likvidáciu textilu.

Zber šatstva však bude v obci naďalej zabezpečený – novým spôsobom, a to **dvakrát ročne prostredníctvom spoločnosti EKOTORYSA**. Zber sa uskutoční vo vopred vyhlásených týždňoch na jar a na jeseň.

Vytriedený textil bude čiastočne využitý na **charitatívne účely**, zatiaľ čo nepoužiteľná časť skončí na skládke alebo bude recyklovaná.

O presných termínoch zberu budú obyvatelia včas informovaní.

PRIBÚDAJÚ KOŠE AJ PRE PSÍČKAROV

Aj v tomto roku obec pokračuje v **doplňaní smetných košov**, ktoré majú slúžiť aj psíčkárom na vyhadzovanie psích exkrementov.

V súčasnosti sú koše umiestnené na všetkých zastávkach, pred budovou obecného úradu, pri vstupe do areálu kostola, pri dažďovej záhrade, sezónne v Parku medzi vrbami a **najnovšie pribudol koš aj na Záhradnej ulici**.

Veríme, že lepšia dostupnosť košov pomôže zodpovedným majiteľom psov spríjemniť venčenie a zároveň prispeje k čistejšiemu a príjemnejšiemu prostrediu pre všetkých obyvateľov.

ŠTIEPKOVANIE KONARINY

Ako najvhodnejší spôsob nakladania s konarinou sa v obci ukazuje jej **štiepkovanie priamo na mieste**. Hoci ide o finančne náročnejšiu službu, v porovnaní s vývozom bioodpadu na spracovanie do mesta Prešov je toto riešenie efektívnejšie a ekologickejšie.

Pozitívom je, že vzniknutú štiepku vieme ďalej využiť – či už ju **ponúknuť obyvateľom, alebo ju zapracovať do kvetinových záhonov v obci**.

Konáre je aj naďalej potrebné zväzať na zberné miesto oproti rybníku, kde bude ich štiepkovanie opäť zabezpečené koncom jari.

MIERA VYTRIEDENIA ODPADU

Miera vytriedenia odpadu je ukazovateľ, ktorý vyjadruje, akú časť z celkového množstva odpadu sa podarí vytriediť (teda oddeliť napríklad papier, plast, sklo či bioodpad) namiesto toho, aby skončila na skládke. **Čím vyššia miera vytriedenia - tým nižší poplatok za skládkovanie**. V roku 2025 dosiahla miera vytriedenia 55,19%, čo je najvyššia miera vytriedenia za posledné 4 roky. Cieľom je dostať sa na mieru nad 60%, čím by sme **dosiahli najnižší poplatok za skládkovanie**.

OBEC ZÁHRADNÉ - DEMOGRAFICKÁ ŠTATISTIKA 2025

POČET OBYVATEĽOV: 1 191

TYP POBYTU

TRVALÝ POBYT: 1 185

PRECHODNÝ POBYT: 6

POHLAVIE OBYVATEĽOV

MUŽI: 609

ŽENY: 582

MIGRÁCIA A MANŽELSTVÁ

NARODENIA:

18
9

CHLAPCOV

9
DIEVČAT

ÚMRTIA:

11
7

MUŽI

4
ŽENY

MIGRÁCIA: PRISŤAHOVANÍ

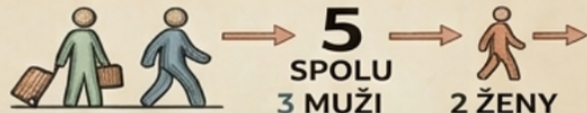

17
SPOLU
9 MUŽOV

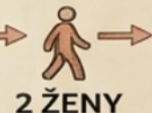

8 ŽIEN

MIGRÁCIA: ODSŤAHOVANÍ

5
SPOLU
3 MUŽI

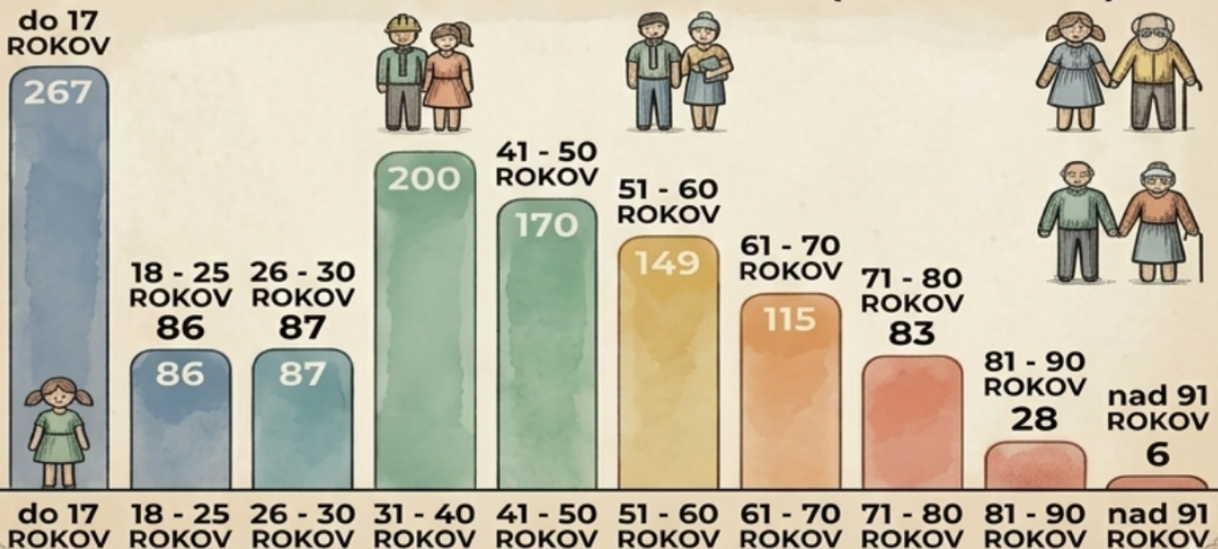

2 ŽENY

MANŽELSTVÁ: 1

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV (KOMPLETNÁ)

INFOGRAFIKA PRE OBČASNÍK ZÁHRADNÉ

DOBRE VEDIET'

Z KAŽDÉHO ROŽKU TROŠKU

ŠKOLSKÝ SPOJ DO TULČÍKA: DOBRÝ ÚMYSEL, ZLÉ NAČASOVANIE

Po dlhom tlaku na Odbor dopravy PSK sa nám podarilo zriadiť **novú linku medzi Záhradným a Tulčíkom**. Mal to byť žiadaný **školský spoj**, no realita ukázala, že „papierové“ riešenie v praxi narazilo.

Kde nastal problém? Hoci autobus v testovacej fáze zachádzal až priamo k základnej škole, čas odchodu zo Záhradného (7:25) bol nastavený nešťastne. ZŠ v Tulčíku totiž začína vyučovanie netradične už o 7:30 (kvôli žiakom z Demjaty). **Deti tak jednoducho nemali šancu stihnúť prvý zvonček.**

Aj keď prvý pokus dopadol neúspešne a autobus jazdil prázdny, boj o linku nevzdávame. Práve tieto skúsenosti sú pre nás kľúčovým argumentom pri ďalšom rokovaní so správcom dopravy (SAD).

Naším cieľom pre nový školský rok zostáva úprava grafikonu tak, aby odchod autobusu rešpektoval začiatok vyučovania. Veríme, že sa nám podarí nájsť spoločné riešenie a školský spoj sa stane skutočným pomocníkom pre našich školákov.

VYBERÁME Z OBECNEJ KRONIKY

Oslavy **Medzinárodného dňa žien** v minulosti:

- **Rok 1950:** Slávnosť medzinárodného dňa žien bola preveďená veľmi slávnostne. Školské deti dodali pekný program. Mnohodetným matkám predseda Miestneho národného výboru odovzdal odznaky materstva a členky Výboru žien im odovzdali kvetinové dary, ktoré zakúpili zo zisku z estrády.
- **Rok 1963:** Medzinárodný deň žien bol oslávený ako inokedy. No tohoto roku zavítali medzi ženy a školskú mládež aj predstavení obce. Zišlo sa viac ľudí, nepomestili sa do triedy. Vo večerných hodinách navštívili členky Výboru žien najstaršiu občianku obce, pani Evu Bláňárovú, 99-ročnú, a prekvapili ju menším vecným darom.

Oslavy Medzinárodného dňa žien každoročne organizoval už spomínaný Výbor žien, ktorý v minulosti v našej obci fungoval. O jeho činnosti v kronike nachádzame málo zmienok, avšak vieme, že jeho členky boli pravidelne volené a nie vždy sa to zaobišlo bez konfliktov, o čom svedčí aj táto zmienka:

- Po slávnosti (MDŽ) boli preveďené voľby do Výboru žien. Doteraz Výbor žien veľmi pekne pracoval, od určitého času nastali medzi ženami roztržky. Niektoré členky, hoci aj veľmi agilné, si prácu vo Výbore žien predstavovali po svojom, boli málo disciplinované. Keď aktivistka výboru žien s nimi aj s ich činnosťou nesúhlasila, začali zameriavať svoju pozornosť opačným smerom.

CINTORÍN A JEHO ÚDRŽBA

S príchodom teplých jarných dní sa opäť dostáva do popredia aj starostlivosť o naše okolie, vrátane cintorína. Obec sa aj naďalej snaží zveľaďovať jeho prostredie, aby **zostalo dôstojným a upraveným miestom posledného odpočinku.**

V tejto súvislosti vás prosíme o spoluprácu, keďže sa blíži **obdobie pravidelného kosenia**. Najmä v časti cintorína s tzv. americkým štýlom pochovávaní je potrebné zabezpečiť, aby bolo možné bez problémov **kosiť trávnaté plochy** aj v okolí náhrobných kameňov.

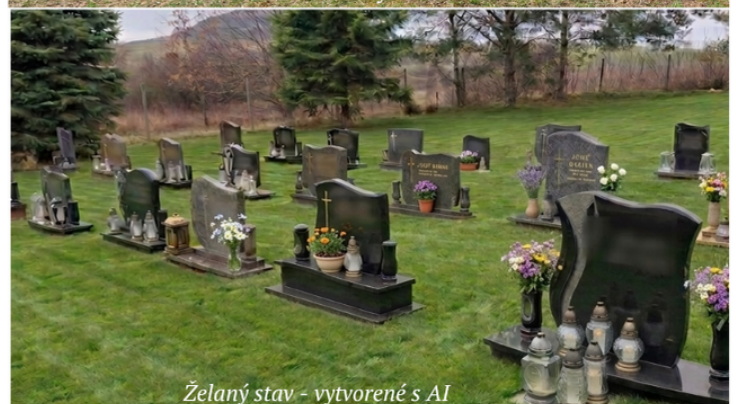
Z tohto dôvodu vás žiadame, aby ste výzdobu a dekorácie ešte pred prvou kosbou obmedzili na minimum – **ideálne len na podstavec náhrobku**. Naším cieľom je udržať cintorín čistý, upravený a kultúrny.

Upozorňujeme, že ak sa výzdoba bude nachádzať priamo na trávniku, budeme ju nútení odstrániť.

Ďakujeme za pochopenie a spoluprácu.

Súčasný stav

Želaný stav - vytvorené s AI

ČO NOVÉHO NA TÉMU KANALIZÁCIA

AKTUÁLNY STAV A VÝZVY

Téma kanalizácie a vodovodu patrí medzi najdôležitejšie oblasti rozvoja obce. Nejde len o komfort bývania, ale aj o ochranu životného prostredia a plnenie záväzkov voči Európskej únii.

Hlavným zdrojom financovania je **Environmentálny fond**, ktorý podporuje projekty v oblasti kanalizácií, čističiek odpadových vôd a vodovodov. V roku 2024 prerozdelil viac ako 82 mil. € medzi 89 úspešných žiadateľov, v roku 2025 to bolo vyše 70 mil. € pre 64 žiadateľov. Záujem je však výrazne vyšší – **viac ako dve stovky žiadostí ostávajú nepodporené**. Priemerná výška podpory sa pohybuje okolo 1 mil. €, pričom naša obec by na kompletne odkanalizovanie potrebovala **viac ako 3 mil. €**. Výšku investície do vodovodu ani nespomíname. Situáciu na Slovensku výstižne ilustruje aj citácia z analýzy odkanalizovania: „**Pri doterajšom tempe pripájania obyvateľstva by Slovensko mohlo byť úplne odkanalizované v roku 2057.**“

Situáciu možnosti finančnej podpory zo strany Environmentálneho fondu komplikujú aj **nové podmienky pre rok 2026**, podľa ktorých nesmie byť **projektová dokumentácia staršia ako 5 rokov**. Pre našu obec, ktorá má síce platné stavebné povolenie, ale 24 ročnú dokumentáciu, to znamená **výrazné komplikácie**. Aktualizácia projektov je dnes náročná najmä pre **nedostatok projektantov** a veľmi krátke termíny na podanie žiadostí. Napriek tomu robíme maximum pre získanie finančných prostriedkov.

Ani návrh zmluvy o výkone správy verejnej kanalizácie s vodárenskou spoločnosťou z roku 2023 nezaručuje rozšírenie kanalizačnej siete v obci.

Obec nepožaduje a ani nebude požadovať od obyvateľov financovanie hlavných kanalizačných stôk. Upozorňujeme však, že v prípade, ak je možnosť napojenia na existujúcu sieť, je povinnosťou vlastníkov nehnuteľností zrealizovať kanalizačnú prípojku.

Ďakujeme za pochopenie a spoluprácu.

Realizácia prepichu popod cestu III. tr. na ulici Tulčicka

BUDUJEME SVOJPOMOCNE

Obec Záhradné dala v júni 2024 vypracovať **zmenu projektu kanalizačnej siete** v časti Tulčickej ulice s cieľom vytvoriť nový (bližší) bod napojenia na kanalizačnú sieť. **Tento bod umožní postupné napojenie na kanalizáciu takmer celej oblasti Záhradnej ulice** a časti domácností na Tulčickej ulici na verejnú kanalizáciu.

Navrhované nové trasovanie kanalizačnej stoky si vyžadovalo súhlas a **spoluprácu vlastníkov súkromných pozemkov**, ktorí umožnili vedenie kanalizácie cez svoje pozemky. V realizovanej etape prechádza viac ako 105 metrov kanalizácie cez tri súkromné pozemky, čo bolo dôležité pre optimálne technické riešenie trasy.

Najväčšou technickou výzvou stavby bola **realizácia prepichu popod cestu III. triedy**, kde sa nachádza nestabilné podložie a zároveň blízko vedené podzemné siete – telekomunikačné a plynové vedenie. Z týchto dôvodov bolo potrebné použiť technologicky vhodné riešenie, a to mechanické pretlačenie chráničky v dĺžke 14 metrov.

Samotná realizácia stavby prebiehala od marca 2025 do júna 2025. **V rámci tejto etapy bolo vybudovaných 145 metrov kanalizačnej stoky a osadených 5 kanalizačných šacht.**

Celkové náklady na prípravu a realizáciu dosiahli **31 000 €**, čo predstavuje približne 213 € za jeden meter kanalizácie. Treba zdôrazniť, že samotná realizácia prepichu pod cestou predstavovala technologicky náročnú časť stavby a z celkových nákladov si vyžiadala približne 12 000 €.

Výslednú cenu za meter kanalizácie sa napriek tomu podarilo udržať na priaznivej úrovni aj vďaka spolupráci s vlastníkom jedného z pozemkov, cez ktorý kanalizačná stoka vedie. **Tento vlastník umožnil nielen vedenie kanalizácie cez svoj pozemok, ale zároveň prevzal náklady na výkopové a inštalačné práce** na približne 50-metrovom úseku v hodnote viac ako 2400 €. Obec v tomto prípade financovala len dodávku materiálu, čo výrazne prispelo k zníženiu celkových nákladov.

Pre porovnanie, pri príprave žiadosti o financovanie kanalizácie v roku 2023 bola odhadovaná cena výstavby približne 716 € za meter kanalizácie.

Aj tento projekt ukazuje, že spolupráca obce a občanov môže významne pomôcť pri rozvoji technickej infraštruktúry a zároveň umožniť realizovať investície hospodárnejšie a efektívnejšie.

Zároveň ďakujeme všetkým obyvateľom, ktorí v minulosti pomohli pri budovaní kanalizácie – či už finančne alebo súhlasmi k pozemkom (napr. Veterná, Družstevná, Slivková ulica, časť Záhradnej ul., časť Spodnej ul. a ďalšie).

RUBRIKA: OBECNÝ ROZPOČET (1.ČASŤ)

PRÍJMY OBCE

Možno ste si už niekedy položili otázku (či už vážne, alebo možno trochu ironicky): „Skadiaľ tá obec vlastne berie peniaze na svoj chod? Z čoho platí zamestnancov, energie, služby, materiál či opravy?“ Poďme si to vysvetliť jednoducho a bez zbytočnej hantírky.

1. Podielové dane: Peniaze z vašich výplat

Toto je absolútne najhlavnejší zdroj príjmov pre našu, ale aj drvivú väčšinu iných obcí na Slovensku. Ako to funguje? Ministerstvo financií SR zoberie „veľký balík peňazí“, ktorý sa vyzbiera z **daní z príjmu fyzických osôb**. Sú to teda dane, ktoré odvádzate vy všetci, ktorí ste zamestnaní alebo pracujete ako živnostníci.

Tento balík ministerstvo následne **prerozdelení** medzi všetky obce **na základe presného vzorca (kľúča)**. Pre zaujímavosť, do tohto prepočtu vstupujú faktory ako:

- počet obyvateľov obce,
- nadmorská výška obce,
- počet obyvateľov nad 62 rokov,
- či počet žiakov navštevujúcich miestne školy.

Výška týchto daní, samozrejme, kolíše podľa toho, ako sa darí ekonomike štátu.

- **Prognóza na rok 2026: očakávame príjem na úrovni 435 000 € ročne.**
- Pre lepšiu predstavu: **mesačne** je to v priemere **36 250 €**.

Hoci sa dnes nechceme venovať výdavkom, pre realnejší obraz musíme spomenúť jednu vec. Aj keď 36-tisíc eur mesačne vyzerá ako veľká suma, realita je taká, že hneď viac ako 24 000 € z tejto čiastky je každý mesiac vynaložených na celkovú cenu práce (tj. čistá mzda + odvody + daň + stravné + sociálny fond + iné) 17 zamestnancov obecného úradu, školskej jedálne, družiny, denného stacionára, obecnej knižnice a starostky.

2. Peniaze pre školu a škôlku: Účelové prostriedky

Druhou významnou položkou sú financie na prevádzku základnej školy a už druhý rok aj materskej školy.

Veľmi dôležité je vedieť, že ide o **účelové príjmy**. To znamená, že obec ich nemôže použiť na nič iné, len na chod týchto inštitúcií (prevažne mzdové náklady a bežnú údržbu). Ak je napríklad potrebné kúpiť nový majetok nad 1700 € alebo zrekonštruovať budovu (investičné náklady), tieto náklady znáša opäť obec zo svojho vlastného rozpočtu (z iných zdrojov).

- **Materská škola (MŠ): cca 228 000 € ročne.**
- **Základná škola (ZŠ): cca 263 000 € ročne.**

3. Dane z nehnuteľností: To, čo platíme my všetci

Ďalším významným pilierom sú miestne dane z nehnuteľností. Sú to platby, ktoré nám ako obyvatelia a majitelia platíte každý rok na základe výmeru za vaše **pozemky a stavby**.

- **Celkový ročný príjem: cca 32 000 €.**
- Mesačne: cca 2 600 €.

Je to veľa alebo málo? Posúdte sami. Pre obecný úrad táto mesačná suma predstavuje napríklad úhradu **len jednej jedinej faktúry za plyn a elektrinu v zimnej sezóne** za budovu obecného úradu.

4. Ostatné významnejšie príjmy (často účelové)

- **Poplatky za odpad:** Ročne obec vyberie **cca 34 000 €**. Aj toto sú však účelové peniaze. Nemôžeme ich použiť na nič iné, len na **náklady spojené s likvidáciou odpadu** (odvoz, skládkovanie, separácia). Udržať výdavky na odpad v rámci tohto príjmu je v dnešnej dobe mimoriadne náročná úloha, a preto je naša spoločná správna separácia kľúčová pre udržanie týchto nákladov na uzde.
- **Dotácie a transfery:** Obec dostáva účelové prostriedky napríklad na dotáciu na stravu detí (**tzv. obedy zadarmo**) alebo na chod denného stacionára (v roku 2026 vo výške cca 24 000 €). Či to na reálne financovanie stacionára postačuje, si povieme neskôr.
- **Kanalizácia:** Ročný poplatok -príjem za kanalizáciu predstavuje **cca 14 600 €**. Tieto peniaze však majú okamžité využitie pri platbách za služby na čistiarni odpadových vôd (ČOV).

5. Ďalšie potrebné príjmy

Na záver rozpočet vylepšia aj miestne poplatky a dane, ktoré spolu tvoria **cca 47 000 € ročne**:

- poplatky za overovanie listín a podpisov,
- daň za psa, daň za rozvoj,
- príjmy z nájmu nehnuteľností (napr. prenájom sály obecného úradu)
- poplatky za družinu, MŠ, či stravu a réžiu v jedálni.

A čo školské príspevky a stavebné poplatky?

Pre úplnosť dodajme, že naše školy si ešte prílepšia o príspevky na asistentov, učebnice a rôzne aktivity (škola v prírode, plavecký výcvik).

Ak by ste sa zamýšľali nad tým, kde končia tie pomerne vysoké **poplatky, ktoré platíte za vaše stavebné zámery**, odpoveď je jednoduchá: Sú síce formálne príjmom obce, ale my ich okamžite posúvame na Spoločný stavebný úrad do Prešova. U nás v obci tieto peniaze nezostávajú.

Slovo na záver

Veríme, že vám tento prehľad pomohol lepšie pochopiť, z akých zdrojov sa skladá príjmová časť rozpočtu našej obce. V ďalšom čísle občasnika sa pozrieme na druhú, tú menej príjemnú stranu mince – na výdavky obecného rozpočtu. Dozviete sa, kam tie tisíce eur reálne odchádzajú a prečo je niekedy ťažké nájsť peniaze na nové projekty.

PLÁN AKCIÍ V ROKU 2026 A POZVÁNKA NA NAJBLIŽŠIU PREDNÁŠKU

PLÁN AKCIÍ NA NAJBLIŽŠIE OBDOBIE

JAR / LETO 2026

<p>23.03. - 27.03.</p> <p>Čitateľský maratón "Čítajme si..."</p> <p>v knižnici</p>	<p>28.03.</p> <p>Taktické cvičenie DHZO</p>	<p>16.04.</p> <p>Prednáška na tému pozemky</p>
<p>01.05.</p> <p>JUPI CUP (futbalový turnaj)</p>	<p>07.05.</p> <p>Deň Matiek (kulturný program)</p>	<p>23.05. alt. 30.05. (podľa počasia)</p> <p>Májová vatra</p>
<p>27.06.</p> <p>Deň rodiny</p>	<p>18.07. alt. 25.07. (podľa počasia)</p> <p>Šedzikartské derby</p>	<p>August</p> <p>Parková výzva (akcia pre deti)</p>

OBČASNÍK

Pozvánka na odbornú prednášku

Pozývame Vás na odbornú prednášku na tému Pozemky, ktorú povedie pán Martin Fecko.

Prednáška sa uskutoční **16. apríla (štvrtok) o 17:00 hod.** vo veľkej sále kultúrneho strediska.

Vstup je bezplatný.

Počas prednášky sa dozviete viac o histórii pozemkov, o tom, prečo existuje viac druhov ich označenia, vysvetlíme si pojem komasácia (pozemkové úpravy) a mnoho ďalšieho.

Futbalový turnaj JUPI CUP

Srdečne vás pozývame na mládežnícky futbalový turnaj JUPI CUP, ktorý sa uskutoční **1. mája 2026** na futbalovom ihrisku v Záhradnom. Tešiť sa môžete na napínavé futbalové zápasy, skvelú atmosféru a fair play súboje. Podporu fanúšikov a výborné občerstvenie. Prídte podporiť mladé futbalové talenty a zažite športovú atmosféru plnú emócií!

Tešíme sa na vás!

Organizátori JUPI CUP 2026

Májová vatra

Už v máji vás pozývame na **3. ročník Májovej vetry** pri dažďovej záhrade. Prídte stráviť príjemný čas s priateľmi v uvoľnenej atmosfére pri ohni, na ktorom si budete môcť aj opekať.

Ako už tradične, pripravíme aj premietanie krátkych videí zo života obce na stenu škôlky.

Tešíme sa na spoločné stretnutie! Termín upresníme podľa vývoja počasia.

NA ZÁVER

2% MÔŽETE DAROVAŤ AJ ORGANIZÁCIÁM V OBCI

Občianskemu združeniu:

Názov: **ZÁHRADNÍČEK**

Sídlo: Hlavná 90/46,
08216 Záhradné (Základná škola)

Právna forma:

Občianske združenie

IČO: 52058051

Občianskemu združeniu:

Názov: **Športový klub Záhradné**

Sídlo: Tulčička 271/2,
08216 Záhradné

Právna forma:

Športový klub

IČO: 31955401

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBČASNÍKU

Číslo vydania: 3

Počet vydaných kusov: 430

Počet strán: 12

Termín vydania: marec 2026

Napísala: Ing. Miroslava Ambrozová
v spolupráci s redakčnou radou:

PaedDr. Ľudmila Onofrejová

Mgr. Jana Tomášiková

Ing. Rastislav Oravec

Ing. Slavomír Gruška

Členským príspevkom alebo darom môžete prispieť aj novovytvorenému občianskemu združeniu **Šedzikart** - viac info na www.ozsedzikart.sk